

Логайчук В.М.

студент;

Онищук Ю.В.

*кандидат економічних наук, старший викладач,
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

МІСЦЕ І РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Управлінські рішення є невід'ємною складовою частиною державного управління – від їх ефективності найбільшою мірою залежить майбутнє держави, успіх реформування нині існуючих політичних та соціально-економічних відносин [1, с. 39]. Тому тему місця та ролі управлінських рішень в управлінській діяльності ми вважаємо актуальною і досі, особливо в умовах процесу європейської інтеграції та цифрового перетворення України.

Термін «прийняття рішень» використовується в багатьох дисциплінах, часто з різними значеннями і визначеннями, проте в більшості своїй використовується для опису процесу вибору між альтернативами. Безпосередньо управлінське рішення ми можемо визначити як дії, що реалізуються відповідальною особою (управлінцем) для вирішення проблеми або виходу з ситуації [2, с. 38].

Основна діяльність суб'єктів публічного управління майже повністю складається із процесу прийняття рішень, тому на нашу думку останній є частиною загального процесу управління. Розуміння прийняття рішень має включати в себе не тільки сам процес прийняття рішення, але і реалізацію і моніторинг його результатів, хоча це не відповідає тому, що остаточним результатом є саме рішення [3, с. 15].

Як правило, управлінські рішення повинні відповідати певним вимогам: своєчасності, ефективності, економічності, ясності, формуванню та обґрунтуванню. Рішення, прийняте посадовцем, в контексті публічного управління є результатом складної системної діяльності і найкраще підходить для організації, якщо воно підтримується її членами і направлено на вирішення основних проблем, з чого, власне, і починається її вирішення. Управлінську проблему ми можемо визначити як ситуацію, що вимагає втручання особи, яка приймає рішення, для приведення об'єкта управління в більшу відповідність з цілями організації [4, с. 111].

Розв'язуючи управлінську проблему, слід враховувати сутність управлінського рішення, а саме економічну, організаційну, соціальну, правову, та технологічну. Економічна сутність управлінського рішення проявляється в тому, що на підготовку і реалізацію будь-якого управлінського рішення потрібні фінансові, матеріальні та інші витрати. Організаційна сутність управлінського рішення полягає в тому, що до цієї роботи залучається персонал організації. Соціальна сутність управлінського рішення закладена в механізмі управління персоналом, який включає важелі впливу на людину для узгодження їх діяльності в колективі.

Управлінські рішення приймають зазвичай у тих випадках, коли в організації виникають проблемні ситуації або відбуваються зміни – як внутрішньоорганізаційні, так і зовнішнього середовища. Щоб прийняти відповідне управлінське рішення, керівник повинен володіти конкретними повноваженнями, а також відповідати за прийняті рішення в даній організації. Важливим чинником при прийнятті управлінського рішення є врахування тих рішень, що були прийняті раніше, незалежно від їх напрямку, тобто як по вертикалі, так і по горизонталі управління організацією.

Важливим компонентом визначення управлінського рішення є інтуїція, що призводить до появи двох типів рішень: інтуїтивних і тих, які засновані на судженні. Почуття людей з приводу того, чи є рішення правильним чи неправильним, лежать в основі інтуїтивного підходу до прийняття рішень. Спонтанний збір інформації (тобто інтуїція) вважається гарною якістю менеджера, але швидкі зміни сучасного середовища і зростаюче число випадкових ситуацій і безліч непередбачуваних обставин вимагають пошуку інших джерел інформації, які можуть допомогти у прийнятті рішення. Прийняття управлінських рішень на основі судження засноване на логіці, знаннях та інтелектуальній оцінці ситуації. Але політика прийняття рішень без достатньої інформації не рекомендується в ситуаціях, коли у менеджера немає попереднього досвіду – в таких випадках краще покладатися на інтуїцію [5, с. 76].

В даний час зростає інтерес до створення ефективної системи прийняття управлінських рішень в органах державної влади. У набагато більшій мірі, ніж управлінські рішення щодо конкретних проблем, універсальними є управлінські рішення процесів управління в органах державної влади, які вимагають нових підходів до безпосередньо прийняття. Важливо підвищити рівень ефективності управлінських рішень в органах державної влади України, оскільки їх ефективність на сьогодні не відрізняється високим рівнем. Підвищення якості управлінських рішень в органах державної влади може зробити їх більш

ефективними у довгостроковій перспективі. Актуальні проблем розвитку країни і регіонів, вказують на необхідність їх вирішення за допомогою управлінських рішень в органах державної влади [6, с. 129–130].

Отже, підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити наступний висновок, управлінське рішення відіграє важливу роль в організації, оскільки є результатом управлінської діяльності, спрямованої на вирішення проблем чи досягнення цілей організації.

Список використаних джерел:

1. Воронов О.І. Інтерпретація поняття «управлінське рішення» у сфері державного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування. Збірник наукових праць*. 2015. Вип. 2(25). С. 38–47. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_02\(25\)/6.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_02(25)/6.pdf)

2. Дегтяр О.А. Організаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції. *Теоретичні основи забезпечення якості прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції*: монографія. Харків: «Друкарня Мадрид», 2020. 335 с.

3. Найдюк С.В. Сутність процесу прийняття управлінських рішень у державному управлінні. *Аспекти публічного управління*. 2015. Том 3 № 9. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/656/635>

4. Пушкар З., Пушкар Б. Сутність та роль управлінських рішень в управлінні персоналом. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. Тернопіль: Економічна думка, 2015. Вип. 20. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/2893>

5. Лобунець В.І. Особливості прийняття управлінського рішення в публічному адмініструванні. *Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, публічного управління в Україні та світі*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Білоцерківський НАУ, 31 жовтня 2019 р. Біла Церква, 2019. С. 75–77.

6. Пастух К.В. Прийняття управлінських рішень в органах публічної влади в процесі стратегічного управління. *Теоретичні основи забезпечення якості прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції*: монографія. Харків: «Друкарня Мадрид», 2020. 335 с.